A°. 1853. N°. 88.

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 14 April.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. -- Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 9 April.

Een adjudant van den turkschen Sultan, *Mustafa-effendi*, is heden door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen, bij welke gelegenheid hij Z. M. een eigenhandigen brief van den Grooten-Heer heeft aangeboden. Hij is ten Hove met bijzondere onderscheiding ontvangen, en zal eerlang, over Hongarije, de terugreis naar Konstantinopel aannemen.

De generaal *Jellachich*, de Ban van Croatie, is uit Agram in deze hoofdstad aangekomen.

— Het dagblad van Triest vermeldt berigten uit Konstantinopel van den 28sten Maart, welke door onze dagbladen worden herhaald, en alzoo als niet geheel bezijden de waarheid worden aangemerkt. Zij bevatten onder anderen de navolgende bijzonderheden: „ Of op dit oogenblik tusschen vorst *Menschikoff* en de Porte over het vraagstuk van het H. Graf wordt onderhandeld, is onbekend; maar men wil van goederhand hebben vernomen, dat de Divan thans uitsluitend met den vorst in onderhandeling is over den staatkundigen toestand van Montenegro en de emancipatie der Christenen. Eene krachtige en bepaalde verklaring van Engeland, betreffende de aangelegenheden van het Oosten, moeten deze wending hebben veroorzaakt, en de beraadslagingen op dien grond hebben overgebragt, op welken zij van buiten af niet kunnen worden verhinderd. Sommigen meenen intusschen, dat de vorst zich reeds met de Porte, ten aanzien van het vraagstuk van het H. Graf, heeft verstaan, maar dat die zaak nog niet rijp genoeg is, om openbaar te worden bekend gemaakt.

„ Vorst *Menschikoff* treedt op als de beschermer van de regten dergenen, welke tot de orthodoxe [grieksche] Kerk behooren; maar hij heeft niettemin van zijne hooge ontevredenheid over den griekschen Patriarch doen blijken, door te weigeren om met zijn gevolg de laatste plegtige kerkelijke feesten bij te wonen. Hij moet bij die gelegenheid den Patriarch hebben doen te kennen geven, dat deze niets beters te doen had, dan zijn ontslag te vragen, en daardoor de geheele geestelijkheid der grieksche Kerk in geene geringe verlegenheid hebben gebragt.

„ De russische overste *Christophores*, van grieksche afkomst, is naar Montenegro vertrokken, en door verscheidene russische hoofd-officieren gevolgd. Dit heeft nogal opzien gebaard. — *Omer-bassa* wordt uit Albanie alhier verwacht, en zal, naar men verzekert, door *Wussuf-bassa*, vroeger voor Damascus bestemd, worden vervangen.

„ In weerwil van de min of meer ontrustende geruchten, schijnen de kapitalisten nog eenig vertrouwen in Turkije te stellen, vermits men in Engeland, Frankrijk en Noord-America eene waarde van 400,000 ponden sterlings, ten behoeve van de Bank te Konstantinopel, schijnt te hebben kunnen bijeenbrengen."

BERLIJN, 11 April.

De Tweede-Kamer der pruissische Wetgeving heeft geheel het ontwerp van wet, betreffende de heffing eener belasting ten behoeve van den Staat van het verkeer over de spoorwegen, aangenomen. — Door den minister van Financien is een ontwerp voorgedragen, tot verhooging van de belasting op de maïs, of de zoogenaamde turksche tarwe, en tevens tot verhooging van de belasting op de gebrande wateren.

PARIJS, 11 April.

De hier ter stede uitkomende dagbladen deelen den inhoud mede der laatste berigten uit Konstantinopel van 25 Maart, aangebragt te Marseille met het stoomvaartuig *Tancrède*, en van 28 Maart, met den telegraaf ontvangen uit Triest.

Naar luid dier opgave, had de algemeene toestand in de hoofdstad van het turksche Rijk weinig of geene verandering ondergaan, en waren door vorst *Menschikoff*, die zich aanvankelijk zoozeer had doen gelden, geene verdere stappen van eenig belang gedaan, sedert het ontslag van *Fuad-Effendi.* In Konstantinopel werd door velen vermoed, dat vorst *Menschikoff*, alvorens tot verdere maatregelen overtegaan, de terugkomst afwachtte van den engelschen gezant, en wilde toonen, dat door Rusland niets werd gedaan dan met toestemming van Engeland. Het bleek nog niet, dat door den russischen staatsman reeds ernstige onderhandelingen waren aangeknoopt met den Divan. Tot dusver had hij zich beijverd om met al de staatkundige partijen in vrede en vriendschap te leven, 't welk aanleiding gaf tot het vermoeden, dat vorst *Menschikoff* nog niet voor den dag was gekomen met het eigenlijke doel zijner zending, maar daartoe den geschikten tijd en gelegenheid afwachtte. De genoemde staats man had inmiddels een bepaald voordeel erlangd: namelijk het regt om, zoo dikwijls hij dit begeerde, te worden toegelaten bij den Sultan, zonder verpligt te zijn het gehoor aantevragen door tusschenkomst van den Divan. De engelsche gezant was tot dusver het eenige lid van het corps-diplomatique, 't welk dat voorregt genoot.

De Russen hadden, zooals wel te verwachten was, met veel scherpzinnigheid te Konstantinopel gebruik weten te maken van de onlangs door de voornaamste engelsche dagbladen gevoerde vijandige taal, ten einde zich optewerpen als de vertrouwdste vrienden van het turksche Rijk. — De Sultan had zijnen ministers doen aanzeggen, dat hij dagelijks verlangde te worden onderrigt van de gevoerde diplomatieke onderhandelingen, en *Rifaat-bassa* had magtiging erlangd, om, even als vorst *Menschikoff*, zich bij den Sultan te begeven, zoo dikwijls hij dit noodig oordeelde, zonder tusschenkomst van den Divan.

Het ontwerp tot inrigting eener nieuwe Bank te Konstantinopel was door den Divan goedgekeurd, maar nog niet door den Sultan bekrachtigd.

Te Konstantinopel waren over Trebizonde berigten uit den Kaukasus ontvangen, die gunstig luidden ten aanzien van de krijgs-operatien van *Chamil-Bey* tegen de russische legermagt. Men hechtte echter weinig geloof aan die opgaaf, daar men meermalen had ondervonden dat bijna van elk krijgsbedrijf in den Kaukasus te Petersburg werd gezegd, dat het voordeel aan de Russen was verbleven, te Konstantinopel daarentegen dat de bergbewoners overwinnaars waren geweest, en intusschen had gedurende nagenoeg 20 jaren de staat van zaken weinig of geene verandering ondergaan.

— Naar men verneemt, is de Keizer eenigermate ongesteld, echter niet zoodanig, dat hij zich niet kan bemoeijen met zijne gewone bezigheden. De plegtige overhandiging van den kardinaals-hoed aan den aartsbisschop *Morlot*, die gisteren had moeten plaats hebben, is echter dien ten gevolge uitgesteld geworden.

Naar men verzekert, is de Keizer ook teruggekomen op zijn voornemen om eerlang het voormalige Bretagne te bezoeken. Onder de geruchten van den dag behoort, dat de markiezin *de Las Marismas*, eene der vertrouwdste vriendinnen van de Keizerin, ontslagen is uit hare betrekking in het Huis van H. M.

— Het onderwerp der gesprekken is en blijft, zoo als te verwachten was, de rondgaande brief van den Paus aan de fransche kerkvoogden. De pausselijke verklaring geeft aanleiding tot zeer verschillende oordeelvellingen. Sommigen houden het er voor, dat de pausselijke verklaring eene schitterende zegepraal is voor de schrijvers van *l'Univers* en voor den abt *Gaume.* Daarentegen beweren anderen, dat de Paus niets ten nadeele van den aartsbisschop *Sibour* heeft aangevoerd, en de laatstgenoemde prelaat met het volste regt heeft kunnen zeggen, dat hij *geheel uit eigene beweging* is overgegaan tot het opheffen van het verbod, betreffende de lezing van het dagblad *l'Univers.* Men maakt de opmerking, dat de aartsbisschop vrijwillig kan zijn te werk gegaan, maar dat in elk geval uit het gebeurde blijkt, dat hij de pausselijke verklaring naauwkeurig heeft gelezen, en zich niet heeft bedrogen in den geest en de strekking van de door den hoogsten kerkvoogd gebezigde uitdrukkingen.

Het keizerlijke besluit, waarbij de bisschop van Montpellier is aangewezen als de geestelijke, die de dienst zal verrigten bij de inwijding van het graf van *Napoleon I* en de lijkrede op dien Keizer uitspreken, heeft den moed der Gallicanen niet weinig doen aanwakkeren. De genoemde prelaat was een der vertrouwdste vrienden van den abt *de Genoude*, den gewezen bestuurder van *la Gazette de France*, het eenige erkende orgaan van de voorstanders der regten van de gallicaansche Kerk.

— Volgens de berigten van den 6den April uit Madrid, werd in den spaanschen Senaat de beraadslaging voortgezet over den aanleg van ijzerbanen, bij welke gelegenheid het niet ontbrak aan heftige aanvallen ten aanzien van het afgetreden ministerie *Bravo Murillo*, 't welk werd beschuldigd van kwade practijken in het werk te hebben gesteld en het algemeen belang te hebben willen opofferen aan dat van bijzondere personen, door het verleenen van concessien op voor den Staat hoogst nadeelige voorwaarden. — In de Kamer der Gedeputeerden werd nog steeds het onderzoek der geloofsbrieven voortgezet, 't welk meermalen aanleiding gaf tot zeer hatelijke en persoonlijke aanvallen. Ook had de beraadslaging over de door de bewindslieden aangevraagde magtiging tot het voorloopig blijven heffen der belastingen, eene zeer hartstogtelijke wending genomen.

De heer *Bravo Murillo* was te Madrid teruggekomen, en had weder zitting genomen als lid van den Senaat. Men gewaagde in Madrid steeds van het voornemen der oppositie, om dien gewezen minister en zijne voormalige ambtgenooten in staat van beschuldiging te doen stellen.

LONDEN, 11 April ('s avonds).

Met het stoomschip *Canada* is gisteren avond te Liverpool aangekomen mevr. *Beecher Stowe*, de beroemde schrijfster van „ Uncle Tom's cabin", met haren echtgenoot en eenige leden harer familie. Zij zal, gelijk bekend is, hier te lande met bijzondere eerbewijzen ontvangen worden. — De berigten uit Nieuw-York, loopende tot 29 Maart, melden, doch slechts bij geruchte, dat de expeditie naar Japan geen voortgang zou hebben. Het zeggen was, dat het nieuwe Kabinet die onderneming afkeurde, en het vertrek van de daarvoor bestemde scheepsmagt, in den tegenwoordigen staat van zaken, onraadzaam achtte. — Uit California was weder voor eene waarde van 2 mill. doll. aan goud te Nieuw-York ontvangen. De tijdingen uit dat land, loopende tot 1 Maart, luidden gunstig: de gouddelving had in den laatsten tijd zeer veel opgeleverd: in de omstreken van Curtisville waren ongemeen groote klompen goud gevonden. Ook de Oregon-mijnen leverden veel op.

In de Galveston-baai zijn, door het springen van den ketel eener stoomboot, 33 personen omgekomen. — Op den spoorweg van Baltimore naar Ohio heeft een ontzettend ongeluk plaats gehad, waarbij 8 menschen het leven verloren hebben en vele anderen gewond zijn.

Volgens berigt uit Havanna van den 22sten Maart, werd *Santa Anna* den volgenden dag daar verwacht van St. Thomas, aan boord van de engelsche post-stoomboot, en zou hij onverwijld de reis naar Mexico voortzetten.

De opening van de groote tentoonstelling van voortbrengselen van nijverheid in Nieuw-York, welke op den 2den Mei aanst. bepaald was, zal eenige dagen uitgesteld moeten worden, omdat het gebouw dan niet geheel gereed zal wezen.

— De telegraaf uit Triest meldt, dat de oost-indische berigten, gedagteekend 5 Maart uit Calcutta, daar ontvangen waren. De gouverneur-generaal was uit de noordwestelijke provincien in die stad teruggekomen. Uit Burmah was geen later nieuws ontvangen. — Volgens de laatste tijdingen uit China, van 25 Februarij, breidde de opstand zich meer en meer uit, en heerschte deswegens de grootste angst in Pekin.

— Bijzondere brieven van Malta, 2 April, melden, dat de opschudding, die daar in den laatsten tijd heerschte, wegens oorlogszuchtige geruchten, geheel bedaard was. Den 27sten Maart, bij een hevigen wind en zwaren mist, had men in de nabijheid van het eiland drie fransche linieschepen zien passeren, oostwaarts koers zettende. Eene britsche stoomboot was die vaartuigen achterna gezonden, en was den 1sten April teruggekomen, met het berigt, dat zij die schepen in de baai van Salamis verlaten had. Voorts wilde men op Malta weten, dat de fransche vlootvoogd reeds bevel had ontvangen, om naar Frankrijk terug te keeren. Dit bevel zou op Malta zijn aangebragt met de onlangs van Marseille daar teruggekomen engelsche post-stoomboot *Caradoc*, en den admiraal toegezonden zijn met het bovenvermelde naar de baai van Salamis vertrokken stoomschip.

Volgens hier ontvangene bijzondere brieven uit Konstantinopel van 25 Maart, was daar openlijk niets met zekerheid bekend, aangaande den toestand van het geschil tusschen Turkije en Rusland. De onderhandelingen daarover waren met de meest mogelijke geheimhouding gevoerd, en het zeggen was, dat zij laatstelijk gestaakt waren tot dat de nieuwe fransche gezant, de heer *Lacourt*, die omstreeks het midden van April verwacht werd, zou zijn aangekomen. — De britsche gezant, sir *Stratford*, kan omstreeks den 6den dezer te Konstantinopel gearriveerd zijn.

— Hier is weder de deelneming aan de uitvoering van een belangrijk ontwerp opengesteld, namelijk, om in het noorden van Spanje spoorwegen te maken, waardoor de steden Bayonne, Irun, St. Sebastiaan, Tolosa, Bilbao, Vittoria, Miranda, Briviesca, Burgos, Palencia, Valladolid, Avila, het Escuriaal en Madrid met elkander verbonden zullen worden. Voor die onderneming, wat het spaansche grondgebied betreft, heeft het spaansche gouvernement concessie verleend aan eene maatschappij, aan wier hoofd de hertog *van Riansares* staat, en voor de uitvoering op fransch gebied wordt met het fransche Bewind onderhandeld. Bij de concessie heeft het spaansche gouvernement eene rente van ten minste 7 pc. van het benoodigde kapitaal, 't welk op ruim 6¼ mill. p. st. geraamd wordt, gewaarborgd. Door deze spoorwegen zou eene verbeterde gemeenschap tusschen den Atlantischen-Oceaan en de Middellandsche-zee daargesteld worden. Van Miranda namelijk, aan de Ebro, zal over deze rivier en verder door kanalen, waaraan nu reeds gearbeid wordt, een waterweg gevonden worden tot Alfaques, op de kust der Middellandsche-zee. Te Madrid zal de ontworpen spoorweg in verband gebragt worden met de ijzerbaan, welke nu reeds van die hoofdstad naar Valencia gemaakt wordt.

— De beurs was heden iets flaauwer. — Het ontwerp van schuld-conversie wordt, bij meer aandachtige overweging, door velen minder gunstig beoordeeld dan vroeger.

BRUSSEL, 12 April.

Het *te Deum*, in de hoofdkerk gezongen, ter gelegenheid van de feesten van den dag, is allezins luisterrijk geweest. De Koning heeft het met de Prinsen bijgewoond, en is door den deken, aan het hoofd der geestelijkheid, aan de deur der kerk ontvangen. Geheel het corps diplomatique heeft de plegtigheid bijgewoond.

In zijn antwoord aan den voorzitter van de Kamer der Gedeputeerden, toen deze den Koning had gelukgewenscht met de gebeurtenis van den dag, heeft Z. M. gezegd: „ dat Belgie thans heeft verkregen datgene, 't welk hetzelve nog ontbrak, namelijk eene toekomst en een regerend Stamhuis, 't welk aan dat land, en aan dat land alleen, toebehoort; — dat de Hertog *van Braband* zich reeds sedert vele jaren met de overweging der openbare aangelegenheden heeft beziggehouden, en dat, indien het land te eeniger tijd in moeilijkheden mogt geraken, of door eenig gevaar mogt worden bedreigd, 't welk gelukkig niet te vreezen is, het in Zr. Ms. zonen getrouwe vrienden en moedige verdedigers zoude vinden; — dat men echter eendragtig behoort te blijven, om, gelijk tot heden heeft plaats gehad, de beproevingen te kunnen te boven komen, welke de toekomst nog kan opleveren."

De Hertog *van Braband* heeft van de zijde van verscheidene Vorsten blijken van belangstelling erlangd. Een adjudant van Prins *Albert* heeft een kostbaar geschenk van H. M. de Koningin van Groot-Brittannie overgebragt. Zoo men verzekert, zoude, indien de verlossing van H. M. niet dezer dagen had plaats gehad, de Prins in persoon zijn overgekomen.

De Hertog *van Braband* heeft de vergadering van den Senaat bijgewoond, in welke over eene wijziging van de wet op het boschwezen is beraadslaagd.

De Gedeputeerden beraadslagen over een voorstel tot wijziging van de wet op de burgerwacht, 't welk is gedaan ten gevolge van ingediende verzoekschriften, die naderhand zijn gebleken geteekend te wezen door lieden, die geheel geene bevoegdheid daartoe hadden. Het doel der voordragt is, om de instelling geheel van aard te doen

veranderen, en als 't ware krachteloos te maken. De bewindslieden verklaren er zich ten sterkste tegen.

'SGRAVENHAGE, 13 April.

In de zitting van de Tweede Kamer, in welke al de ministers tegenwoordig waren, is ontvangen een brief van den heer *Boreel van Hogelanden*, kennisgeving inhoudende, dat hij, ter zake van bijzondere omstandigheden, zich genoopt vindt om zijn ontslag te nemen als lid der Kamer. De heer *Boreel* heeft daarbij zijne erkentelijkheid betuigd voor de menigvuldige blijken van vertrouwen, welke hij in deze betrekking, gedurende den tijd van tien jaren, heeft mogen ontvangen, en welke hij steeds op prijs zal weten te stellen. De Vergadering heeft besloten om van dit genomen ontslag kennis te geven aan den minister van Binnenlandsche Zaken.

Van wege de Regering zijn ingekomen drie ontwerpen van wet, als eene strekkende tot wijziging van het hoofdstuk III der Staatsbegrooting van 1852; — eene tot het verleenen van het regt van naturalisatie aan tien personen, en eene tot regeling van de zamenstelling der regterlijke magt en van het beleid der justitie. Deze ontwerpen zijn naar de Afdeelingen verzonden.

Van den minister van Binnenlandsche Zaken is ingekomen eene missive, ten geleide van de afgeslotene Rekening, wegens de behoeftigen in de kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid, over 1851. Deze rekening is in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *v. d. Veen*, *Sloet*, *Groen*, *Rochussen* en *v. Eck*.

Eene opgave, wegens de verkochte domeinen van den Staat, is in handen gesteld van de heeren *Verwey*, *v. Walcheren*, *Anemaet*, *Beens* en *de Bery*.

Een groot aantal adressen, en daaronder 85, bezwaren inhoudende tegen de armenwet, zijn in handen gesteld van de commissie *ad hoc*.

De heer *v. Doorn* heeft verlof verlangd en bekomen, om eenige vragen te mogen rigten tot de Regering, betreffende de aangelegenheid, die thans aan de orde van den dag is.

De door den heer *v. Doorn* gedane vragen hebben betrekking gehad tot de regeling van het R. K. Kerkgenootschap hier te lande, en dit heeft aanleiding gegeven tot eene langdurige woordenwisseling, waaraan de heeren *van Hall*, *Groen*, *Gevers v. Endegeest*, *Metman*, en de ministers voor de R. K. Eeredienst, de Buitenlandsche Zaken en de Herv. Eeredienst, bij herhaling, hebben deelgenomen.

Uit de mededeelingen der Regering is in de daad niets meer bekend geworden, dan hetgeen dezer dagen door de meeste binnenlandsche dagbladen is vermeld. Zij meent te zijn uitgegaan van het grondwettige standpunt, bij 't welk aan elk kerkgenootschap het regt is verzekerd, om zijne inwendige aangelegenheden vrijelijk te regelen, behoudens hare zorg voor het doen eerbiedigen van de wetten van den Staat. Zij heeft zich echter bereid verklaard, om al de in deze zaak gewisselde stukken, *ter inzage van de leden*, ter griffie te doen nederleggen; doch welke stukken echter niets meer bevatten, dan hetgeen reeds bekend is en heden nader bevestigd.

De heeren *v. Hall* en *Groen* hebben verklaard zich hun oordeel, tot na de inzage der stukken, voortebehouden. Op de vraag van den heer *v. Hall*, of de bisschoppen *door den Paus* benoemd zijn, is een *bevestigend* antwoord gegeven. De heer *Gevers* heeft het afgekeurd, dat door de Regering in dezen niets is gedaan; — dat de zoo onverwachte regeling niet is verhoed, en dat althans het *status quo* van het concordaat van 1827 niet voorloopig is gehandhaafd.

De heer *Metman* heeft bepaaldelijk aangedrongen op het verleenen eener volledige vrijheid aan het Hervormde Kerkgenootschap, en bijzonder op de intrekking van de elf reserves op de goedkeuring van het reglement voor hetzelve.

De Kamer is daarop gescheiden.

— De minister van Financien heeft aangekondigd dat ter verzekering van de verzilvering van het bedrag van 10,000,000 muntbiljetten, een kapitaal is aangekocht van 3 pc. schuld van *f* 1,010,300, en van 2½ pc. een kapitaal van *f* 14,402,000, opleverende tegen 60 en 50 pc., eene waarde van *f* 606,180 en *f* 7,201,000, en dat ter verdere aanvulling, onder bewaring der Ned. Bank is nedergelegd een kapitaal van *f* 2,193,000 aan schatkist-biljetten, daargesteld bij de wet van 1851; — gezamenlijk ter waarde van *f* 10,000,180.

AMSTERDAM, 13 April.

Heden is er diner ten Hove, op 't welk al de leden van den Gemeente-raad zijn genoodigd.

Heden avond bezoekt Z. M. den schouwburg. Morgen zal de Amsterdamsche Afdeeling van de Maatschappij van Toonkunst de eer hebben Z. M., ter bijwoning van een muziekfeest, in het Park te ontvangen.

HAARLEM, 13 April.

De telegraaf heeft heden berigten overgebragt uit Turin van den 11den, houdende, dat de piemontesche Regering eene verklaring heeft uitgevaardigd, waarbij zij betuigt, ten aanzien der gebeurtenissen van Milaan, de bestaande overeenkomsten getrouwelijk te zullen nakomen, en in acht nemen.

In berigten uit Madrid van den 9den wordt bepaaldelijk gemeld, dat het spaansche ministerie zijn ontslag had aangeboden, en dat de Koningin zich 24 uren had voorbehouden, om zich te beraden.

Uit Konstantinopel moeten berigten zijn ontvangen van den 2den April, volgens welke de vorderingen van den russischen gezant, vorst *Menschikoff*, zes hoofdpunten zouden betreffen, als: 1° dat ten opzigte van het H. Graf niets zou mogen worden beslist, zonder medewerking van Rusland; 2° dat de Porte eene of- en defensive alliantie met Rusland zoude sluiten, bij welke laatstgenoemde mogendheid werd gemagtigd, om Turkije tot in de Dardanellen te helpen verdedigen; 3° dat 'er eene naauwkeurige afbakening zoude plaats hebben van de grenzen aan de zijde van Georgie; 4° dat de onafhankelijkheid van Montenegro zoude worden erkend, onder de suzereiniteit van de Porte; 5° dat aan de Christenen van de oostersche (grieksche) Kerk eene volledige onafhankelijkheid voor de uitoefening van hunne eerdienst zoude worden verzekerd, en 6° aan Rusland het regt, om de vorstendommen aan den Donau te bezetten, ingeval in dezelve revolutionaire woelingen mogten uitbreken. Men scheen steeds hoop te voeden op eene bevredigende uitkomst, maar het was nog niet gebleken, dat Rusland zijne eenmaal begonnen krijgstoerustingen had gestaakt.

Uit Hoorn wordt gemeld, dat door 876 personen, leden der verschillende protestantsche gezindheden, een adres aan Z. M. den Koning is gezonden tegen de invoering van de bisschoppelijke hierarchie, en door den algemeenen kerkeraad een adres aan de Tweede-Kamer der Staten-generaal, bezwaren inhoudende, ten aanzien van het gewijzigd ontwerp der armen-wet.

— Te Milltown, in Schotland, is den 20sten Maart eene vrouw, *Agnes Fife*, overleden in den ouderdom van 112 jaren. Zij had, voor zoo ver men weet, het dorpje, waarin zij geboren is, nooit verlaten.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 13 April. Den 12den dezer in Texel binnengekomen: ATALANTE, ned. oorl. schooner, luit. Kroef, Helvoet; *Atalanta*, Sturoch, Paraiba; *Emerald*, Ford, *drie Gebroeders*, Fokkema, beiden van Londen; *Foreningen*, Baarsen, Drammen; *Arendina*, de Groot, Christiansand. Gisteren nog: *Industrie*, Ohre, Fredrikstad. Niets uitgezeild. Wind n. w.

Den 12den dezer in Helvoet binnengekomen: *Abel Tasman*, Hensing, Batavia, l. v. Brouwershaven; *Catharina Sypkens*, Menkema, Nickerie; de stoomb. *Stad Dordrecht*, Londen. Niets uitgezeild.

Den 13den Jan. te Honolulu binnengekomen: *Jacqueline & Elise*, de Haas, Newjork.

Den 24sten Februarij te San Francisco binnengekomen: *Fanny*, Tjebbes, Cardiff.

Den 26sten Maart van Newjork uitgeklaard: *Tropicus*, Popken, Suriname.

Den 28sten Maart te Galatz binnengekomen: *Johanna*, Oldenburger, *Willem*, Jongebloed, beiden van Amsterdam.

Den 5den dezer te Genua binnengekomen: *Thecla Josephine*, Nielsen, Liverpool.

Den 3den dezer te Valencia binnengekomen: *Lucas Wigcher*, Pik, Douvres.

Den 11den Maart te Beyrouth binnengekomen: *Bertha Maria*, Haken, Londen.

Den 28sten Maart te Corunha binnengekomen: *Jacoba Gesina*, Reinders, Liverpool.

AMSTERDAM, 12 April. Volgens brief van kapt. Doornbos, voerende het schip *Alida Willemina*, van hier naar Batavia, in dato 7 April, bevond hij zich in goeden staat kruisende met z. w. wind in het kanaal, tusschen Portland en Goudstaart; aan boord alles wel.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

13 *April* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	64⅛	7/16	—
» »	3	»	76	¼	—
» »	4	»	95	⅜	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	»	95⅜	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	»	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	»	95¼	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. » » .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	»	—	—	—
» . . .	4½	»	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	»	108½	⅝	—
» » 1828/1829.	5	»	107⅛	—	—
Certificat. » 1831/1833.	5	»	97	—	—
» » 1840	4	»	92¼	—	—
» bij Stieglitz. . .	4	»	91⅞	—	—
» » » N. .	4	»	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	»	—	—	—
Certific. van » . .	6	»	73¾	13/16	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	164	—	—
Obligatiën	4	pct.	87	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	»	23⅞	24 1/16	24
»	3	»	47⅞	—	—
» Binnenl. . .	3	»	42 9/16	⅞	—
Amortisable			5½	9/16	—
Bew. Coupon			6⅜	⅝	6½
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
» » » . .	4	»	—	—	—
» Metalliek . .	5	»	81¼	5/16	—
» » N. . .	5	»	93¼	⅜	—
» » . .	2½	»	41 11/16	⅞	—
BELGIE, ...	2½	»	—	—	—
Rothschild, ...	2½	»	52¼	⅜	—
»	4½	»	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	»	—	—	—
» » £ 200	5	»	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	»	41⅝	42	—
»	4	»	39⅜	11/16	39⅝
Binnenlandsche à 1 conto	5	»	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	»	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	»	40	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	»	22⅜	¾	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	»	26 13/16	⅞	26 13/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			5 1/16	⅛	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104⅞. Aand. Haarl.-meer 103⅜. Maats. van Weldadigheid 4 pc. 89½ à ¾. Rusland cert. adm. 4½ p. 101¾. Oostenrijk Metall. Lᵃ. B 5 pc. 93¼ à ⅜. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 7⅛ à ⅜. Brazilien geldl. 1839 £ 100 5 pc. 100½. Columbia Equador 4 7/16. Venezuela obl. uitgest. 17 onbepaald. Grenada obl. uitgest. 11¼ à 7/16. Noord-Amerika Philadelphia bij *Hope & C°*. 5 pc. 85 à 86 l. n°., 95 h. n°. Onbep. Mexico 26 7/16 à 9/16. Originele Amerik. Bank-Actien 4 9/16 à ¾. 3 pc. Denemarken 83. Divid. Nederl. Bank *f* 30 — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden iets vaster; de belgische onveranderd; de spaansche flaauw; de portugesche gezocht; de russische prijshoudend; de oostenrijksche aangeboden; de mexicaansche genoegzaam onveranderd en de grieksche en de Grenada's iets flaauwer.

WEENEN, 12 April. De 5 pc. metall. 94⅜; zilver 9¼.

FRANKFORT, 11 April. De 5 pc. metall. 85⅝. Spanje 1 pc. 24 15/16.

LONDEN, 12 April. Mexico 27⅝ à ⅞. Venezuela 39 à 40. Peru 3½ pc. 66½ à 67. Spanje 1 pc. 24 à ⅛. Sardinie 97½ à 98.

PARIJS, 12 April. De 3 pc. renten 80 fr. 45; 4½ pc. 103 fr. 45. Spanje 3 pc. binn. 42½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 13 April. *Tarwe* en *Rogge* alleen bij gerijven. 134 ℔ Kub. *f* 265. — Van *Rogge*: 123 ℔ Tangaroc *f* 186. — *Garst* en *Haver* zonder handel. — Van *Boekweit* werden verkocht: 118 ℔ Holst. *f* 221. — *Koolzaad*: op 9 vat, April *f* 345; Oct. en Nov. *f* 355. — *Lijnzaad* lager afgegeven; 113 ℔ Petersb. *f* 295.

AMSTERDAM, 13 April. *Raapolie* vast; ord. cond. *f* 34¼; vliegend *f* 33¼ à 33½; p° Mei *f* 33 à 33¼; p° Sept. *f* 34; p° Oct. *f* 34¼; p°. Nov. *f* 34¼ à *f* 34½; p° Dec. *f* 34½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30¼; vliegend *f* 29¼. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38.

NIJMEGEN, 12 April. Alhier was ter markt van gisteren: van de Inl. *tarwe* per ned. mud, de hoogste prijs *f* 9 en de laagste *f* 8,75; van de Hoogl. dito de hoogste prijs *f* 10,75 en de laagste *f* 10,75; van de *rogge* de hoogste prijs *f* 7,15 en de laagste *f* 6,30; van de *gerst* de hoogste prijs *f* 5,60 en de laagste *f* 5,15; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 7,25 en de laagste *f* 6,75; van de *haver* de hoogste prijs *f* 3,25 en de laagste *f* 2,50. De prijs der *aardappelen* was per mud *f* 2,20 à *f* 2,50.

*** Eenige Protestantsche Ingezetenen te dezer Stede hebben besloten, om het volgend **ADRES** aan Z. M. onzen geëerbiedigden Koning aan te bieden.

SIRE!

„ De ondergeteekenden, Uwer Majesteits getrouwe Onderdanen, Protestantsche Ingezetenen te Haarlem, doordrongen van het hoog belang, om in deze gewigtige dagen mede hunne gevoelens aan Uwe Majesteit te openbaren ten aanzien van de herstelling der Bisschoppelijke Hierarchie in onze vaderlandsche gewesten en ook bepaaldelijk binnen deze Stad, door de Pauselijke Allocutie aangekondigd: — nemen de vrijheid, langs dezen weg Uwe Majesteit met verschuldigden eerbied te naderen.

„ Rondborstig verklaren wij, Sire! dat wij evenzeer de handhaving van de godsdienstige regten en vrijheden, door de grondwet gewaarborgd, voor onze Roomsch Katholijke Landgenooten en Medechristenen verlangen, als wij vrijmoedig betuigen, voor de ongeschondene bewaring der onze het dierbaarste veil te hebben.

„ Ook wenschen wij niets vuriger, dan dat de goede verstandhouding, welke onder de burgerij te dezer stede bij alle verschil van Godsdienstige Belijdenis tot heden toe heerschte, blijve voortduren.

„ Maar het is juist wegens deze beginselen, dat wij met zoo vele anderen de toekomst bekommerd zouden te gemoet zien, bijaldien de Bisschoppelijke Hierarchie in ons Vaderland op den voet gebragt wierd, waarop de bekende Pauselijke Allocutie haar wil herstellen.

„ 't Is daarom, dat wij meenen, — zonder iets te willen afdingen op het regt, door de Grondwet toegekend ook aan de R. C. Kerk in ons Vaderland, om zich zelve overeenkomstig hare eigenaardige instellingen te organiseren, — bij Uwe Majesteit eerbiedig, doch niet minder nadrukkelijk te mogen aandringen, met het oog op Art. 65 van de Grondwet, dat het Hoogstdezelve behagen moge, om nimmer met Uwe Koninklijke goedkeuring de bedoelde herstelling der Bisschoppelijke Hierarchie alhier te bekrachtigen of op eenigerlei wijze tot hare verwezenlijking Uwe hooge medewerking te verleenen, *in zoover* daardoor de regten en vrijheden der Protestanten gekrenkt zouden kunnen worden.

„ Wij eindigen, Sire! met den zegen des Allerhoogsten over Uw Persoon en Regering aftesmeeken.

„ 't welk doende enz."

Al wie genegen is, dit adres te onderteekenen, vervoege zich op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, 14, 15 en 16 April e. k., van 's morgens tien tot 's namiddags drie uur, in de Consistorie-kamer der Groote Kerk, waartoe de toegang openstaat door de Oosterdeur, over de Drukkerij van de H. H. *Enschedé*.

Sedert 6 April hebben de uitgevers der *Haarlemsche Courant* de volgende liefdegiften ontvangen:

Voor de noodlijdenden op Schokland: in een brief uit Rotterdam coup. *f* 3,96; M. L. te Cleve coup. *f* 10; M. R. met *Matth.* V. 6. *f* 2,50; A. K. C. te Dusseldorp bankb. *f* 40; W. C. muntb. *f* 10; V. C. te Delft 2 coup., te zamen *f* 3,71; B. M., de helft in een coup., *f* 1,23½.

Voor de noodlijdenden op Urk: een verzegeld pak, geadresseerd aan den heer *J. P. van Hall*, pred. op Urk; van A. A. te Dordrecht coup. *f* 12,37½; in geld *f* 5; N. N. te Sneek coup. *f* 1,48½; B. M., de helft in een coup., *f* 1,24; uit Utrecht, opbrengst eener verloting van handwerken, *f* 125.

Voor het stichten eener protestantsche school te Appeltern: van B. M. coup. *f* 2,47½; gecoll. in de Grootekerk te Haarlem 20 Maart, met het bijschrift van *eene weeze*, *f* -,50.

13 April.

*** ROEPSTEM uit APPELTERN tot de PROTESTANTEN in NEDERLAND!

De ondergeteekende, herder en leeraar der Hervormde gemeente van Appeltern, dat kleine dorp in Maas en Waal, hetwelk dezer dagen zulk eene treurige vermaardheid gekregen heeft, komt met eene dringende bede tot u, waarde geloofsgenooten! Door de opheffing van de *verpligte* vereeniging van schoolmeester, koster en voorzanger is hier thans een roomsche onderwijzer geplaatst geworden. De Protestantsche kinderen bij dien onderwijzer ter school te zenden, is om *meer dan ééne reden*, niet wenschelijk. Ik wilde daarom eene *echt* Protestantsche school oprigten, waarin tot de jeugd van God en Christus en het dierbare Vaderland mag gesproken worden, zoo als dit naar onze Christelijke overtuiging behoort te geschieden. Tot dat einde wenschte ik een schoolfonds, waaruit een onderwijzer een matig bestaan hebben kan, daar te stellen. Maar daartoe zijn onze middelen, dewijl wij weinige gegoede menschen in ons midden hebben, niet toereikend, en hebben wij de hulp onzer geloofsgenooten noodig. Ik bid u broeders! helpt ons tot daarstelling eener, voor de Protestanten alhier zoo wenschelijke zaak. Betoont ons daardoor uwe deelneming in al hetgeen wij hier onaangenaams en grievends ondervonden hebben. God bewege daartoe uwe harten, en geve ons de blijde ervaring, dat er in Nederland nog vele burgers gevonden worden, wien de zaak van het Protestantisme niet onverschillig is!

Appeltern, Z. M. VAN KUYK,
30 *Maart* 1853. Predikant der Herv. Gemeente van Appeltern.

Behalve de ondergeteekende, hebben zich de volgende Heeren bereid verklaard, gaven te ontvangen en inlichtingen te geven: prof. *W. Muurling*, ds. *van Amshoff* en ds. *van Herwerden*, te Groningen; ds. *van Harencarspel* en ds. *Thoden van Velzen*, te Leeuwarden; ds. *A. H. Pareau*, te Assen; ds. *Timmers Verhoeven* en ds. *Jas*, te 's Hage; ds. *L. Merens* en ds. *F. C. van den Ham*, te Utrecht; ds. *J. P. de Keyser*, te Arnhem; ds. *J. C. Hentzepeter*, te Middelburg; ds. *H. G. J. van Doesburgh*, te Rotterdam; prof. *Scholten* en ds. *Chr. Krabbe*, te Leyden; ds. *ten Brummeler Andriessen*, te Hoorn; ds. *van den Andel Weijers*, te Zaandam; ds. *J. A. Anspach*, te Deventer; ds. *Kronenberg*, te Oldenzaal; ds. *A. A. A. Molhuisen*, te Vollenhoven; ds. *Junius*, te Tiel; ds. *E. Pijnappel van Voorthuysen* en de heeren *A. Cranendoncq en Zoon*, boekh. te Nijmegen; ds. *Statius Muller*, te Zutphen; ds. *A. J. van Gruting*, te Dordrecht; ds. *J. P. Kerkhoff*, te Werkendam, vroeger te Appeltern; ds. *L. van Rhijn*, te Nieuw-Loosdrecht; ds. *Alb. van Toorenenbergen*, te Polsbroek.

Met dankbaarheid bij den ondergeteekende voor de Protest. school te Appeltern ontvangen, van 26 Maart tot 6 April: van F. L. A. M., postm. Wageningen, een postwissel *f* 1,50; van M. uit K. 2 coupons, n°. 6220 en 3506, groot te zamen *f* 3,71; uit Driel *f* 10; van baron C. v. L. te Utrecht *f* 10; van N. N., postm. Amersfoort, een coupon *f* 1,98; van mej. *S. Feigler* te Tiel 2 coupons, te zamen *f* 3,21½; van N. N. uit Nijmegen een coupon *f* 19,80; van *J. D.* graaf *van Rechteren* en familie uit 's Hage *f* 85; van L. L. J. T., postm. Arnhem, een muntbiljet *f* 10; van de dames *Singendonck* te Nijmegen *f* 16; van ds. *A. Radijs*, predikant te Doesborgh, vroeger alhier, namens eenige zijner gemeente-leden, een wissel van *f* 30; uit L. van N. N. 3 coup. *f* 4,94½.

Z. M. VAN KUYK, Predt.

Bij ds. *J. A. Anspach* te Deventer, voor hetzelfde doel: van N. N. een coupon n°. 42346, groot *f* 12,37½; uit Ootmarsum een dito n°. 3796 *f* 2,97; van V. M. een dito n°. 7245 *f* 3,96.

De uitgevers van de Haarlemsche Courant zullen, als daartoe verzocht, insgelijks bijdragen ontvangen en verantwoorden.

*** *De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noord-Holland*, residerende te *Haarlem*, herinnert bij deze, dat zij weder hare gewone vergadering houden zal op Woensdag den 11den Mei aanstaanden, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het *Heel- Verlos-* of *Artsenijmengkundig Examen*, of tot dat van *Tandmeester* of *Droogist*, zich vóór den laatsten dezer maand bij rekweste, met overlegging van hunne geboorte-acte en van voldoende bewijzen wegens hunnen volbragten leertijd, op behoorlijk zegel te vervoegen bij den ondergeteekende.

Haarlem, 13 *April* 1853.

De Provinciale Commissie voornd.
namens dezelve
M. N. BEETS, Secretaris.

*** Getrouwd:
'sGRAVENHAGE, 13 April 1853.

J. DE CRANE
en
H. VAN DER HAAK.

, Heden beviel van eene DOCHTER *C. A. J. TADEMA — DE VASSY.*
OOSTERMEER, den 8sten April 1853.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel van eene DOCHTER, de Hoog-Wel Geb. Vrouwe *A. G. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER*, geb. *DE SCHEPPER.*
LEEUWARDEN, den 9den April 1853.

, Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *J. V. G. A. V.* Baronesse *HACFORT TOT TER HORST*, geboren *DOMMER VAN POLDERSVELDT.*
LOENEN OP VELUWE, 9 April 1853.

, Heden beviel te *Kralingen* van ééne DOCHTER en één' ZOON *M. A. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT*, Echtgenoote van J. J. ZEEWOLDT.
ROTTERDAM, 9 April 1853.

, Heden beviel van eene DOCHTER *E. H. R. VAN BAKKENES*, geliefde Echtgenoote van
GRONINGEN, Mr. A. F. WICHERS.
den 10den April 1853. Eenige kennisgeving.

, Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe *F. A. B. A. ROBIDÉ VAN DER AA*, Echtgenoot van
RIJSSEN, G. C. F. C. WESTENBERG.
10 April 1853. Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, Vrouwe *M. C. CASTENDIJK*, geboren *VAN DEN BRANDELER.*
'sGRAVENHAGE, den 11den April 1853.

, Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *J. C. SPRUYT*, geliefde Echtgenoote van
WEESP, W. BRUYN Jz.
11 April 1853. Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *S. M. WEEBER*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, ARNs. VAN DER VLIET.
12 April 1853. Eenige kennisgeving.

, *Kasteel* van HELMOND, den 5den April 1853. Heden overleed aan een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van ruim 73 jaren, de Hoog-Wel-Geboren Heer Jonkheer Mr. CAREL FREDERIK WESSELMAN VAN HELMOND, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en van de Eikenkroon met de Ster, Oud Districts Kommissaris, enz. enz., diep betreurd door zijne Kinderen, en allen die hem kenden. Eenige kennisgeving.

, Heden ontvingen wij de treffende tijding, dat onze geliefde oudste Zoon ANTHONY OTTO, Gezagvoerder op het Fregatschip *Anna*, den 22sten Februarij jongstleden, te Taboga, nabij Panama, in den ouderdom van 28 jaren, aan de gele koorts is bezweken.
J. A. TELLEGEN,
DELFT, Generaal Majoor.
8 April 1853. F. A. C. TELLEGEN,
MOOYAART.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden ontsliep in vrede, onze hartelijk geliefde Moeder JEANNE MADELAINE SUSANNE ROYÈRE, Wed. den Heer *S. Wybenga*, na een langdurig allersmartelijkst, doch geduldig en onderworpen doorgestaan lijden. Hoewel dankbaar dat Gods liefde ons die waardige Moeder tot 80jarigen ouderdom spaarde, zullen wij haar gemis steeds diep blijven gevoelen. *In aller naam*,
AMSTERDAM, E. P. L. WYBENGA.
8 April 1853. Eenige kennisgeving.

, Heden overleed mijne waarde Zuster, Mevrouw SARA SCHEEVELENBOS, Weduwe van den Wel-Edelen Heer *Johannes Theodorus Knuppelder*, in den ouderdom van 72 jaren. Z. SCHEEVELENBOS.
Namens verdere Familie.
HILLEGOM, 8 April 1853.

, Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 71 jaren, de Wel-Geb. Vrouwe, BARBARA JETSKE ANNA KNOCK, Weduwe den Heer *Bonifacius van der Haer*, in leven Lid van het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland.
LEEUWARDEN, den 9den April 1853.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Wel-Edele Heer JACOB CORNELIS OVERVOORDE, in den ouderdom van bijna 53 jaren, terwijl wij ruim 25 jaren in eenen gelukkigen Echt vereenigd waren. Wat ik en mijne Kinderen in hem verliezen, kunnen allen begrijpen, die den dierbaren overledene van nabij gekend hebben. C. VAN WESTRHEENE.
DELFT, Wed. *J. C. Overvoorde.*
9 April 1853.

, Op den 10den April 1853, overleed te LEIDEN, Vrouwe SUSANNA WEVERINGH, Weduwe *Pieter Puma de Kempenaer*, na eene zeer korte ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 88 jaren.

, Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, mijne geliefde oudste Dochter BARBERA TOBBE, in den jeugdigen leeftijd van bijna 17 jaren, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en verdere Betrekkingen.
ZAANDAM, S. HOOY,
10 April 1853. Wed. *L. Tobbe.*

, Heden overleed tot onze droefheid, in den ouderdom van ruim 50 jaren, onze geliefde Zuster, Jonkvrouwe ELEONORE CONSTANCE RUTGERS VAN ROZENBURG. *Uit aller naam*,
AMSTERDAM, D. RUTGERS VAN ROZENBURG.
10 April 1853.

, GRONINGEN, 11 April 1853. Heden overleed alhier, aan de gevolgen eener beroerte, in den ouderdom van bijna 60 jaren, onze waarde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw TRIENTJE KLAAS BROUWER, Weduwe van den Heer *Lambertus van Giffen.*
H. K. BROUWER,
Eenige kennisgeving. *uit aller naam.*

, Te VIANEN is den 11den April 1853 overleden, in den ouderdom van ruim 75 jaren, de Wel-Edele Heer WILLEM ZWAAN, gepensioneerd Rijks-Ontvanger.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, ten Huize van zijn Oom, *H. P. Gelderman*, te *Oldenzaal*, aan de gevolgen eener hevige ziekte van slechts acht dagen, onze geliefde en veelbelovende Zoon, HEINRICH DEETHARD, in den ouderdom van 21 jaren en 7 maanden.
SCHUTTROP, R. FLINTERMAN.
den 11den April M. FLINTERMAN,
1853. geb. REGENBOGEN.

, Het behaagde God, mijn vaderhart op nieuw te wonden, door het overlijden van mijne dierbare tweede Dochter WILHELMINA CATHARINA. Zij was de hoop en steun mijns ouderdoms, de vreugde van mijn leven.
UTRECHT, C. H. SCHOBER.
11 April 1853.

, Heden overleed, in den ouderdom van ruim 80 jaren, Vrouwe G. J. HARDERWIJK, Weduwe van den Wel-Edel-Geboren Heer *Dd. Splitgerber*, diep betreurd door hare Kinderen en verdere Betrekkingen.
AMSTERDAM, 11 April 1853.

, Op heden den 12den April 1853, overleed te 's GRAVENHAGE, de Heer JOHANNES WILLEM SCHICK, Med. Doctor.

, De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. WM. BORSKI adverteren, dat de Gestempelde Coupons à 4½ pCt. der *Fransche Certificaten* van hunne Administratie, verschenen 22 Maart 1853, van Heden af, zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 10.54.

Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt, in dato 30 Junij 1824, de Betalingen op de onderscheidene Buitenlandsche Plaatsen zijn bepaald als volgt:
Te *Londen*, met . . . . . £ —.17.19;
„ *Frankfort a/M.*, met 24 v. fl. *f* 10.36;
„ *Hamburg*, met . . . . Bo. Mk. 11.13, en
„ *Berlijn*, met . . . . . D. 6.1.
Amsterdam, 11 *April* 1853.

, Bij Brieven van meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden, op den 31sten Maart 1853 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 7den April 1853, No. 53, en geregistreerd te 's Gravenhage, den 11den April 1853, zijn aan ADOLPHINA MARIA ELISABETH VAN DER SCHEER, wonende te Haarlem, gegeven al de regten bij de Wet aan meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Artikel 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening aan het voorschrift, in Artikel 486 van gemeld Wetboek vervat.
's Gravenhage, den 12*den April* 1853.
A. F. DE BAS.
Procureur bij den Hoogen Raad voornoemd.

, Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is, aan Wijlen JAN OUT, te Edam, wordt verzocht daarvan in *persoon* of *franco* opgave te doen, bij de Wed. *Jan Out*, aldaar, uiterlijk vóór- of op den 10den Mei 1853.

, Aan een Instituut in Zuid-Holland, verlangt men, een HULP-ONDERWIJZER, van den tweeden Rang, die Wiskunde verstaat en in de Talen geëxamineerd is, ter bekoming van nadere inlichtingen, vervoege men zich, met *franco* Brieven, onder Letter B., bij den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

, Voor de openbare Fransche School, in de Gemeente Helder, wordt gevraagd, om dadelijk in functie te treden: een SECONDANT, bezittende den 2den Rang, geëxamineerd in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, en geschikt om aan het hoofd der School te staan. Men adressere zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, onder overlegging van bewijsstukken van bekwaamheid en goed gedrag, bij den Heer J. SCHOON, President der Commissie van Plaatselijk School Toevoorzigt aan den Helder.

, **HOROLOGIEMAKERS-BEDIENDEN**
eene vaste, aannemelijke *Betrekking* verlangenden, en in staat deze behoorlijk te vervullen, adresseren zich met *franco* Brieven, opgaaf van ouderdom en hetgeen aanbevelenswaardig kan geacht worden, onder Letters L. M., bij den Boekhandelaar L. J. VERHOEVEN, te 's Gravenhage.

, **REGISTRATIE.**
Een fatsoenlijk JONG MENSCH, oud 20 jaren, P. G., omstreeks vijf jaren bij het vak der Registratie enz., werkzaam en daarmede volkomen bekend, de beste getuigenissen kunnende produceren, zag zich gaarne wederom op zoodanig Kantoor geplaatst. Nadere inlichtingen, met opgave der voorwaarden, met *franco* Brieven, te adresseren onder Letters A. Z., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

, **ATTENTIE, S. V. P.**
Een JONGELING, tusschen 16 en 19 jaren, van de Hervormde Godsdienst, genegen om opgeleid te worden tot het doen van Examen als Ontvanger der Registratie of als Notaris, of wel tot het bekleeden eener andere Administratieve Betrekking, kan daartoe als *Volontair* gelegenheid vinden bij den Ontvanger aan één der Kantonskantoren van de Registratie. Adres met *franco* Brieven, onder Letters E. S., bij den Boekhandelaar H. A. MEIJER, op de N. Z. Voorburgwal, over de Molsteeg, te Amsterdam.

, Biedt zich aan om met 1o. Mei e. k. in dienst te treden: een bekwame GRUTTERS-KNECHT, Pr. G., van de beste getuigenissen voorzien. Adres, *franco* Brieven, Letters G. G., aan den Directeur van het Postkantoor, te Naarden.

, Er wordt verlangd tegen 12 Mei aanstaande, te Leeuwarden: Een HUISKNECHT, van de Prot. Godsdienst, die tevens met Paarden omgaan en goed kan rijden. Reflecterenden, gelieven zich, onder opgaaf van vorige dienst, ouderdom enz., in *persoon* of met *franco* Brieven, te adresseren, onder Letters N. N., bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te Leeuwarden.

, Een Warmoezenier vraagt, tegen Mei of eerder, eenen TUINKNECHT, niet geheel onervaren in het Snoeijen, en bekwaam om Groenten te Teelen, Pooten, Planten, enz. De voordeelen zijn: 50 à 60 Gulden 's jaars, naar gelang der bekwaamheden, benevens Kost en Bewasschen. Zij, die daartoe inclineren, en belijders zijn van de H. G., en voorzien van bewijzen van *goed zedelijk gedrag*, kunnen zich in *persoon* of met *portvrije* Brieven, onder Letters V. O., aanmelden, bij Mejufvrouw J. P. BACKER, geb. SCHOUTEN, Boekhandelares te Zalt-Bommel.

, **LEES HIER!**
Men verlangt te *Bouwen*: een WIND-KOORN-MOLEN, die reeds circa voorhanden is, in eene niet onbevolkte Gemeente, in de nabijheid van den Goudschen IJssel, en tevens overeenkomst met een geschikt Persoon die dezelve dan kan aanvaarden. Brieven om verdere informatiën te zenden, onder Letter A., *franco* bij de Boekhandelaren J. VAN BAALEN & ZONEN, te Rotterdam.

, Daar de POST van LINNEN- en HUTTEMOEDER, in het Nederduitsch Gereformeerd Diaconie- en Aalmoezeniers-Armenhuis te Haarlem, tegen den 1sten Augustus a. s. staat vacant te worden, zoo worden degenen welke naar dien Post wenschen te solliciteren, *Ongehuwden* of *Weduwen zonder Kinderen*, van de *Hervormde Godsdienst*, tusschen de 35 en 45 jaren, en van goede getuigschriften voorzien, uitgenoodigd, zich te vervoegen ter vergadering van Vrouwen Regentessen in genoemd Gesticht, op Dingsdag den 26sten April 1853, des namiddags van 1 tot 3 ure.

De Voordeelen aan den voorz. Post verbonden, zijn behalven Kost, Inwoning, Bewassching en Geneeskundige Hulp, een Salaris van *f* 100 's jaars.

, Eene SCHOOLHOUDERES in Z. Holland, die eene reeks van jaren eene druk bezochte Bewaar- en Leerschool voor den fatsoenlijken stand heeft, wenschte, uithoofde van gevorderde jaren, met Iemand in onderhandeling te treden, ter *overname* harer School. Reflecterenden gelieven zich daartoe te adresseren, met *franco* Brieven, onder Letter A., aan de Boekhandelaren DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage.

, **PRIVATE INSTRUCTION.**
A. DUTCH tutoress desires to find still some pupils, for teaching them the English, German, French or Dutch language. To apply under the initials H. T. (letters postpaid) to Mr. A. C. KRUSEMAN'S, Bookseller and Printer, Haarlem.

, *Une Dem. Française de la R. P., sachant enseigner les langues franç. et all. ainsi que l'Hist., la Géog., l'Arith. etc., désire se placer comme GOUVERNANTE. Lett. aff. init. A. Z., chez H. P. A. VAN GORCUM à Assen.*

, **AANBESTEDING.**
Dijkgraaf en Heemraden van den Polder de HEER HUGOWAARD, zijn voornemens bij inschrijving op Maandag den 25sten April 1853, aantebesteden: Het onderhouden, de leverantie van de benoodigde MOLEN ZEILEN en het TOUWWERK voor 37 WATER-MOLENS, staande in en bij genoemden Polder en zulks voor een tijdvak van tien jaren.

De Conditiën van Aanbesteding liggen ter lezing aan de Secretarie van den Polder.
Namens Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
T. C. W. DRUYVESTEYN,
Secretaris.

, *Burgemeester en Wethouders van* PURMERENDE, brengen ter kennis van belanghebbenden, dat de VOORJAARSMARKT dit jaar een aanvang zal nemen, op Maandag den tweeden Mei aanstaande. Alle Hazardspelen, Rijffelaars, Horoscooptrekkers, Bedelaars en dergelijken, zullen van deze Jaarmarkt worden geweerd.

De aanvrage om plaatsen voor Schouwburgen, Spellen of Kramen, zal voor den negen en twintigsten April, bij den Marktmeester moeten geschieden.
Purmerende, den 7*den April* 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd:
P. M. NOLTHENIUS.
De Secretaris,
J. GEDIKING.

, **PLAATSELIJK BESTUUR.**
Burgemeester en Wethouderen der Stad ENKHUIZEN, maken bij deze bekend, dat de gewone VOORJAARS KOEMARKT, dit jaar zal gehouden worden op Dingsdag den 26sten April, en dat even als zulks bij vroegere Markten heeft plaats gehad, ook thans alles door het Stedelijk Bestuur zal worden aangewend, wat tot voordeel en gemak van Heeren Kooplieden en Eigenaars van Vee verstrekken kan.
Enkhuizen, 11 *April* 1853.

, Het KANTOOR van A. L. REIMERINGER, Commissionnair in *Effecten* te Leyden, is **verplaatst** naar den Nieuwen Rhijn, bij de Vischbrug, Wijk 7, No. 16.

, **HAARLEM.**
In het Logement *de Leeuwrik*, Kruisstraat, zijn tot *buitengewone goedkoope prijzen* te verkrijgen: Alle Soorten van STALEN voor Haren, Schotsche, Brusselsche en Velonte *Tapijten*, *Karpetten*, in alle soorten en grootten, *Loopers*, *Haard-*, *Canapé-* en *Tafelkleeden*, enz. enz.

, **J. WINTELER,**
op de Damrak of Water, bij den Oudenbrugsteeg L. 118, te Amsterdam, heeft de eer H. H. Rijtuigmakers bij deze te berigten, dat hij ruim voorzien is van Zwitsersche Esdoornhouten PANEELEN, in verschillende breedten en lengten, tot de civielste prijzen.

, A. BAART, Tapijt Fabrikant te Hoorn, maakt zijne geëerde Begunstigers bekent, dat hij zijne GOEDEREN, bestaande in Wollen Schotsche en Haren Vloerkleeden, Karpetten, en Gangloopers, thans tot de minst mogelijke Prijzen gesteld heeft, en doorloopend de Goederen in zijn Winkel voorhanden, met de vastgestelde Prijzen er op, ter bezigtiging altijd genoteerd heeft. Alles eerste kwaliteit.

, **TE HUUR TE *LEYDEN*,**
met 1 November of eerder: Een welgebouwd WINKELHUIS met PAKHUIS, staande op den druksten en besten stand. *Franco* adres, onder Letter X, bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat aldaar.

*** Tegen den 1sten Mei aanstaande te HUUR, in het Dorp Scherpenzeel (Provincie Gelderland), gelegen aan den Straatweg van Arnhem naar Amersfoort, in de nabijheid van den Rijn Spoorweg: Een bijzonder net goed onderhouden HUIS en TUIN, zeer geschikt voor een *Zomeren Winterverblijf*, te bevragen bij den Heer C. MOLLOEK te Scherpenzeel, en den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat te Amsterdam. Brieven *franco*.

*** Tegen primo Augustus e. k., is te Zutphen, te HUUR: Een net en logeabel BOVENHUIS; met *franco* Brieven, onder Letter X., bevraagbaar bij W. J. THIEME, Boekhandelaar aldaar.

*** **UIT DE HAND TE KOOP**
door verandering van woonplaats:
Eene HANDELZAAK met derzelver TOEBEHOOREN, die met goed succes gedreven wordt, benevens eene nette BURGERWONING op eene zeer aangename en voordeelige stand. Nadere informatiën zijn te bekomen met *franco* Brieven, Letter B., bij de Boekhandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK, te Leyden.

*** VERKOOPING ten Huize van *Jan Wagemaker*, op de Hofgeest, in de Gemeente Velsen, op Vrijdag den 15 April 1853, 's morgens om 10 ure, daags vóór Velser-Koemarkt, van 9 KALF- en 1 VARE-KOEIJEN, 3 KALF- en 3 GELDE-SCHOTTERS, 1 VAARS, 1 STIER, 1 PAARD, 1 VEULEN en BOEREN- en BOUW-GEREEDSCHAPPEN.

*** VERKOOPING op den Huize *Marquette*, te Heemskerk, op Vrijdag 15 April 1853, 's morgens ten 10 ure, van: 5 beste KALF-SCHOTTERS en 5 SCHAPEN, en daarna op den Huize *Assumburg*, te Heemskerk, van 6 beste KALF-SCHOTTERS, 1 KALF-VAARS en 2 SCHAPEN; te betalen 1 November 1853.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 18den April 1853, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche en Bijhavensche, Riga, Narva en Amerikaansche Balken, Memelsche Eiken Balken, Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** De extra kapitale HEEREN-HOFSTEDE *RAADWIJK*, bij Alphen, zal publiek worden verkocht, eerst in onderscheidene Percelen, daarna in Massa. Breeder op de aangeplakte Biljetten omschreven.

De inzet is Zaturdag 23 April 1853.

De afslag Maandag den 2den Mei 1853.

Beide des voormiddags ten half elf ure, in het Logement *St. Joris*, te Alphen ten overstaan van den Notaris C. VAN DER LEE, residerende te Aarlanderveen, bij wien als ook bij den Heer G. G. VAN DEN ANDEL, Secretaris te Vreeland, *Raadwijk* uit de Hand te Koop in Massa te bevragen is. Brieven *franco*.

*** Bij den Boekverkooper G. M. P. LONDONCK, te Amsterdam, komt van de pers:

Een woord van Ernst en Liefde, bij de Vestiging van het
Aartsbisdom
EN DE
Bisschopszetels in Nederland.
Met de Aanspraak des Pausen.
Prijs 10 Cents.

Mede verkrijgbaar te Alkmaar, bij *v. Vloten*; Arnhem, *Swaan*; Breda, *Broese & C°.*; Delft, *W. Beets*; Dordrecht, *Giltay*; Enkhuizen, *Nijhoff*; Gouda, *v. Bentum & Zoon*; Groningen, *Wilkens*; Haarlem, *Kruseman*; 's Hage, *v. Golverdingen*; Leeuwarden, *Eekhoff*; Leyden, *Couvée*; Middelburg, *v. Benthem & Jutting*; Nijmegen, *Cranendoncq & Zn.*; Rotterdam, *Kramers*; Tiel, *Campagne*; Utrecht, *Broese*; Zutphen, *v. Someren*; Zwolle, *Tjeenk Willink*.

*** VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geven uit:
HERINNERINGEN AAN MIJN
VERBLIJF IN ENGELAND,
IN HET NAJAAR VAN 1851, DOOR
FREDERIKA BREMER,
UIT HET ENGELSCH VERTAALD DOOR C. M. MENSING.
Een Dl., in gr. 8°. *f* 2,00.

DR. MARTINUS LUTHER,
IN ZIJN LEVEN, WERKEN EN KARAKTER
UIT ZIJNE EIGENE SCHRIFTEN
VOORGESTELD,
DOOR DEN SCHRIJVER VAN „LUTHERS POLITIEK ENZ"
MET EEN VOORWOORD VAN
S. K. THODEN VAN VELZEN,
Theol. Doct. en Predikant te Leeuwarden.
Een Dl., in gr. 8°. *f* 2,25.

*** **ACCIJNSEN.**

J. OOMKENS Jzoon. te *Groningen* geeft heden uit en heeft *in alle Boekwinkels* verkrijgbaar gesteld:

HANDBOEK voor **KOOPLIEDEN, GROSSIERS, WIJNKOOPERS, COMMISSIONNAIRS, WINKELIERS, SLIJTERS, ENZ.** betrekkelijk hunne *verpligtingen* met opzigt tot de verschillende **ACCIJNSWETTEN**, zamengesteld uit de *verzameling van wetten en Instructien*, tot op den 15den Februarij 1853 door **H. EVERS *f* -60.**

De Schrijver zegt in de Voorrede: „Wanneer wij ons niet ten eenemale bedriegen, dan wordt door dit Werkje in eene werkelijk bestaande behoefte voorzien. Immers heeft eene veeljarige ondervinding bij het vak der Belastingen, ons de overtuiging gegeven, dat de meeste actien, waarin de Handelaren en Neringdoenden in Accijns-Goederen, met de Ambtenaren van 's Rijks Belastingen vervallen, derzelver oorsprong verschuldigd zijn, aan de niet genoegzame bekendheid der eerstgemelden, met de bepalingen der verschillende Accijnswetten."

Nog eenige weinige Exemplaren zijn te bekomen van: ***H. EVERS***, **HANDLEIDING** voor de **INVULLING DER JAARLIJKSCHE BESCHRIJVINGSBILJETTEN**, wegens het **PERSONEEL** zamengesteld *ten dienste der Belasting-schuldigen* ***f* -75.**

Deze Handleiding is onmisbaar voor elken Belastingschuldige.

Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*,
verschijnt heden en wordt naar *alle* Boekhandelaren in het Rijk verzonden, eene
MINKOSTBARE UITGAVE
VAN
DE NEGERHUT,
DOOR
H. BEECHER STOWE.

In *twee* nette kl. 8° Deeltjes, bevattende te zamen ongeveer 700 Bladzijden en met een Vignet in Staal. Elk Deeltje kost slechts ***f* 1,45**, een prijs, die voor het debiet van ons land *buitengewoon* **goedkoop** mag genoemd worden. Het eerste Deeltje is gereed, het tweede volgt binnen *slechts weinige dagen*.

Tevens is verkrijgbaar:

Het welgelijkend Portret van
H. B. STOWE,

naar het origineele Amerikaansche Gelithografieerd, door *C. W. MIELING*. *f* -,60.

Terwijl **ter perse** is, om **binnen weinige dagen** te verschijnen:

HET NIEUWE WERK
DER SCHRIJFSTER, GETITELD:
DE SLAVERNIJ,
DOOR
HARRIËT BEECHER STOWE.
VERVOLG en SLEUTEL op de NEGERHUT.

Dit **HOOGST BELANGRIJKE** Boek wordt bewerkt met al den **spoed**, die met de *naauwkeurigste zorg* bestaanbaar is en zal hier te lande verkrijgbaar zijn, vóór het publiek welligt zich met eenige verminkte Fransche Vertaling te vreden stelt.

*** De Uitgever H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, heeft verzonden:

NIEUWE DAGUERREOTYPEN,
DOOR
A. VAN DER HOOP JRZN.

Kl. 12° met een keurig Vignet, naar eene Teekening van den Heer H. F. C. TEN KATE, gebonden in linnen Prachtband, verguld op snede. ***f* 1,00.**

INHOUD: Doopen. Aannemen. Adelborsten. Vinken. Potverteeren. IJsvermaak. Ongelijke Huwelijken. Reizende Tooneelspelers. Wedrennen. Jonge-Jufvrouwen Kostschool. Jagen. Sterven.

Van denzelfden Auteur wordt tegelijk verzonden:
DE DERDE DRUK
VAN
TWAALF DAGUERREOTYPEN.

INHOUD: Geëngageerd Aangeteekend. Op reis. Het eerste. Het twaalfde. Geen Kinderen. Schoonmaken. Inmaken. Visschen. Student worden. Promoveeren. Begraven.

Dit Bundeltje is in uitvoering en prijs gelijk aan de „*Nieuwe Daguerréotypen.*"

AAN DE VOORSTANDERS MIJNER HOLLANDSCHE
SCHOOLPRENTEN-UITGAVE,

betuig ik mijn' dank voor de groote belangstelling, aan mijne onderneming reeds bewezen en nog te bewijzen, waardoor mijne Prenten-Uitgave in waarheid nu reeds mag heeten: een

PRENTEN-FABRIEK.

Alleen moet ik verzoeken dat men nog eenige weken geduld hebbe, tot dat de geheele collectie van 1 — 192 zal herdrukt zijn, waarna ik onmiddelijk aan alle orders om complete stellen, zal voldoen. Voor 't oogenblik ben ik nog van ruim 25 verschillende soorten voorzien. Op *franco* aanvrage en door tusschenkomst van alle Boek- en Prentverkoopers, zijn *Berigt* en *inhoudsopgave* kosteloos verkrijgbaar.

BRIEFPORTEN van orders beneden de 20 Riem, breng ik op goede reden, voortaan in rekening.

Purmerende, 10 *April* 1853. J. SCHUITEMAKER.

I. **Wat zullen de gevolgen zijn?** Prijs 2½ Cent.

Door den Schrijver van: **Wat hebben wij te doen bij de dreigende vestiging der Hiërarchie (invoering der Bisdommen) in ons Vaderland?** Prijs 2½ Ct.; per 25 Ex. 50 Ct.; 50 Ex. 90 Ct.; 100 Ex. *f* 1,75.

II. WAT HEBBEN WIJ TE DOEN? enz. Zelfde prijs.

III. HIJ KOMT! Volksgezang door *CONSTANTER*. 5 Cent; 12 Ex. 40 Ct.; 25 Ex. 70 Ct.; 50 Exc. *f* 1,25; 100 *f* 2.

IV. ONZE PROTESTANTSCHE VORST. 1½ Cent; 25 Ex. 25 Ct.; 50 Ex. 40 Ct.; 100 Ex. 75 Ct.

V. DE PAUS EN DE BIJBEL. Dichtstuk. 5 Cent.

VI. WAAROM BESTRIJDEN WIJ DE JEZUITEN? 3 Cent; per 100 *f* 2,—.

VII. DOEL EN MIDDELEN DER JEZUITEN. 3 Cent.; per 100 *f* 2,—.

VIII. HET GENOOTSCHAP VAN JEZUS. 4 Cent; per 100 *f* 3,—.

IX. GELOFTE DER JEZUITEN. 3 Cent; per 100 *f* 2,—.

X. KLASSEN DER JEZUITEN. 3 Cent; per 100 *f* 2,—.

XI. REGERINGSVORM DER JEZUITEN. 3 Cent; per 100 *f* 2,—.

Uitgave van **Weytingh & v. d. Haart**, *Warmoesstraat*, 25, *Amsterdam*. Aanvragen om getallen voor rekening, spoedshalve per Post.

*** Bij GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, ziet **OP HEDEN** het licht en is **alom** verkrijgbaar gesteld:

„ZIJ ZULLEN HET NIET HEBBEN, HET VRIJE NEDERLAND!"

Een Hollandsche Brief aan den Paus van Rome.

MOTTO „*Wij trotsch op de eer der Batavieren,*
Wij blijven dezen grond versieren
En 't vaderlijk gebeent' wordt nooit der Room'ren buit!"
HELMERS.

Prijs 15 Cents.

Dezelfde Uitgevers debiteren met *buitengemeen* succes:

NIEUW GEUZENLIED, of Allokutie bij de blijde inkomst van de Monseigneurs van Rome. Prijs 5 Cents.

EED van Aarts-Bisschoppen en Bisschoppen, bij de aanvaarding van hun ambt aan den Paus van Rome. Prijs 5 Cents.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.